

MARKTFLITSEN

Intermediaire adviesmarkt

Vergelijking 2016, 2017 en 2018
juli 2019

KRIMP INTERMEDIAIRE ADVIESMARKT HOUDT AAN

Het aantal bedrijven dat zich bezighoudt met advies en bemiddeling in financiële producten, zoals verzekeringen en hypotheeklen, neemt verder af. Het aantal vergunningen aan bedrijven met financiële dienstverlening als hoofdactiviteit is in 2018 bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) met 4% teruggelopen tot nog bijna 6.200 kantoren.

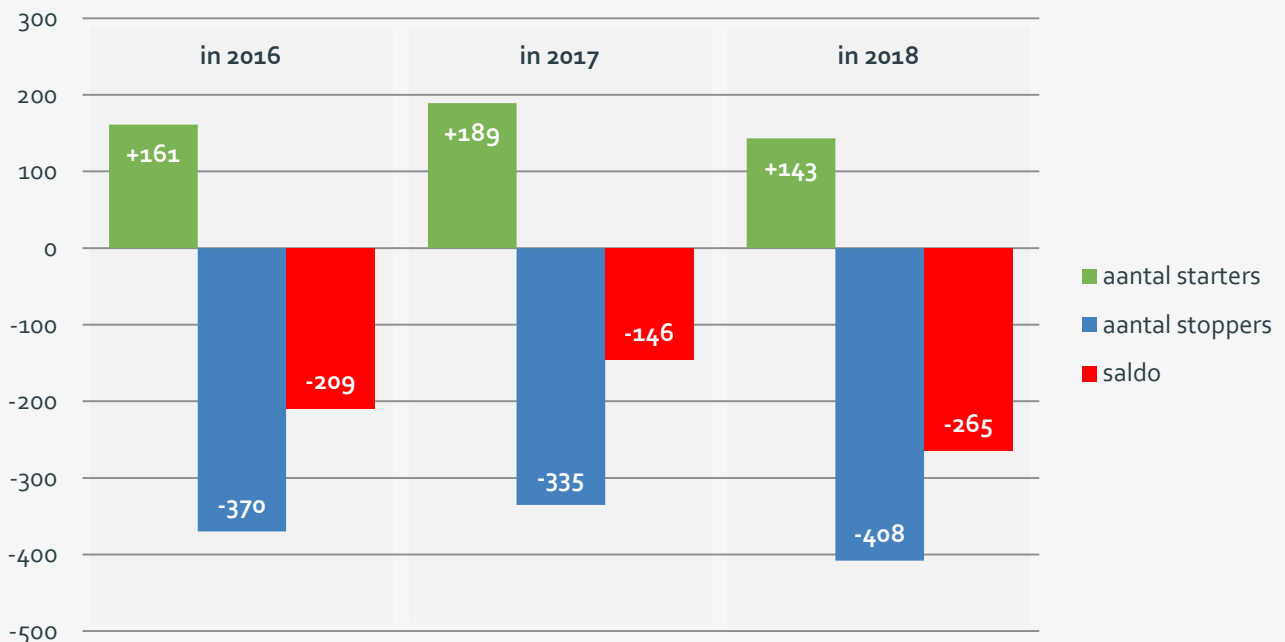
Het aantal vestigingen van waaruit daadwerkelijk financiële diensten worden geleverd ligt nog een flink stuk hoger. Dit zijn er in totaal 7.677, waarmee Nederland nog altijd beschikt over een fijnmazig netwerk aan financieel advieskantoren.

Dat er meer vestigingen zijn dan kantoren komt omdat een flink aantal advieskantoren werkt onder een (collectieve) vergunning van een franchiseketen of andersoortige adviesketen. Die trend tot concentratie zet door. Kleine advieskantoren worden overgenomen of sluiten aan bij grotere samenwerkingsverbanden.

In de 'Marktflitsen Intermediaire Adviesmarkt' constateren het Ratinginstituut Financieel Dienstverleners (RiFD) en adviesbureau Oostdam & Partners, op basis van de data van RiFD, dat er in 2018 minder adviesbedrijven zijn gestart dan in de jaren daarvoor. Het aantal starters blijft beperkt tot 143. Drie op de tien starters zijn gespecialiseerd in hypotheeklen. Zij haakten in 2018 aan op de sterke hypotheekmarkt. Opvallend is verder de toename in pensioenadvieskantoren.

STARTERS EN STOPPERS IN DE ADVIESMARKT

Marktmutatie intermediairs (zelfstandige vergunningen)

Bron: RiFD o.b.v. AFM vergunningen

In 2018 zijn meer dan 400 zelfstandige vergunninghouders uit het AFM-register uitgeschreven. Het betreft meestal allround advieskantoren die hun bedrijf (portefeuille) hebben verkocht. Maar er zijn onder de stoppers ook veel bedrijven die hun zelfstandige vergunning opgeven en verder gaan onder de collectieve vergunning van een adviesketen (zie 'Overzicht adviesmarkt').

Het aantal zelfstandig startende kantoren is, na een lichte stijging in 2017, in 2018 met een kwart afgenomen tot nog 143.

Type activiteit startende kantoren

	2016	2017	2018
Allround kantoor	45%	49%	37%
Hypotheekkantoor	23%	23%	29%
Pensioenkantoor	9%	3%	10%
Financial Planner/Life planner	8%	11%	6%
Franchisenemer	nb	nb	6%
E-mediair (incl. vergelijker)	3%	2%	4%
Specialist	3%	7%	3%
MKB	8%	4%	3%
Makelaar	nb	nb	1%
Serviceprovider	1%	1%	1%
	100%	100%	100%

Een nadere analyse van deze kantoren leert dat de meeste starters te typeren zijn als allround advieskantoor. Dat valt af te leiden uit de aard van hun vergunningen en de aangeboden diensten op hun website en in informatiedocumenten. Opvallend is dat nog steeds veel kantoren starten als hypotheekkantoor. Zij werden aangetrokken door de gunstige hypotheekmarkt in 2016 en 2017. Hun dienstverlening richt zich op financiering van de eigen woning en verzekeringen rondom het wonen.

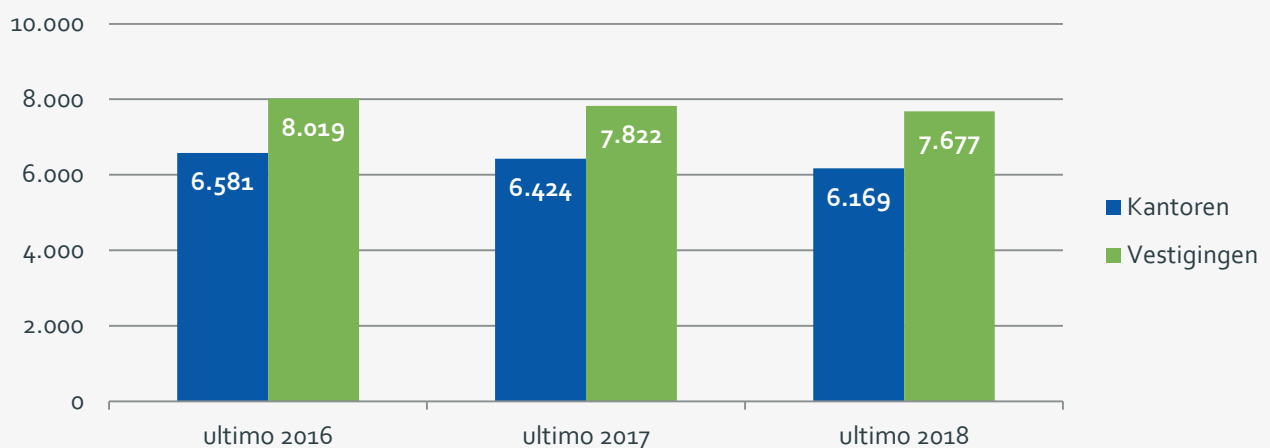
De overige kantoren hebben een meer specialistisch karakter, zoals financial planners of pensioenadvieskantoren. Vooral die laatste groep laat een stijging zien, onder meer door ervaren werknemers van grote bedrijven die met een eigen advieskantoor beginnen. Franchisenemers, 6% van de starters, zijn als substantiële groep aan dit overzicht toegevoegd. En 1 op de 25 starters is hoofdzakelijk online actief en daarmee te typeren als 'e-mediair'.

OVERZICHT ADVIESMARKT

Kantoren en vestigingen					
	ultimo 2016	ultimo 2017	ultimo 2018	verschil 2018-2017	%
Zelfstandige vergunninghouders	6.127	5.981	5.716	-265	-4,4%
Adviesketens/concerns (met aangesloten instellingen)	454	443	453	10	2,3%
Kantoren	6.581	6.424	6.169	-255	-4,0%
Filialen/Aangesloten instellingen*	1.438	1.398	1.508	110	7,9%
Vestigingen	8.019	7.822	7.677	-145	-1,9%

* = een aangesloten instelling is een adviseur die werkt onder de collectieve vergunning van een andere adviseur

Kantoren en vestigingen

Bron: RIFD o.b.v. AFM

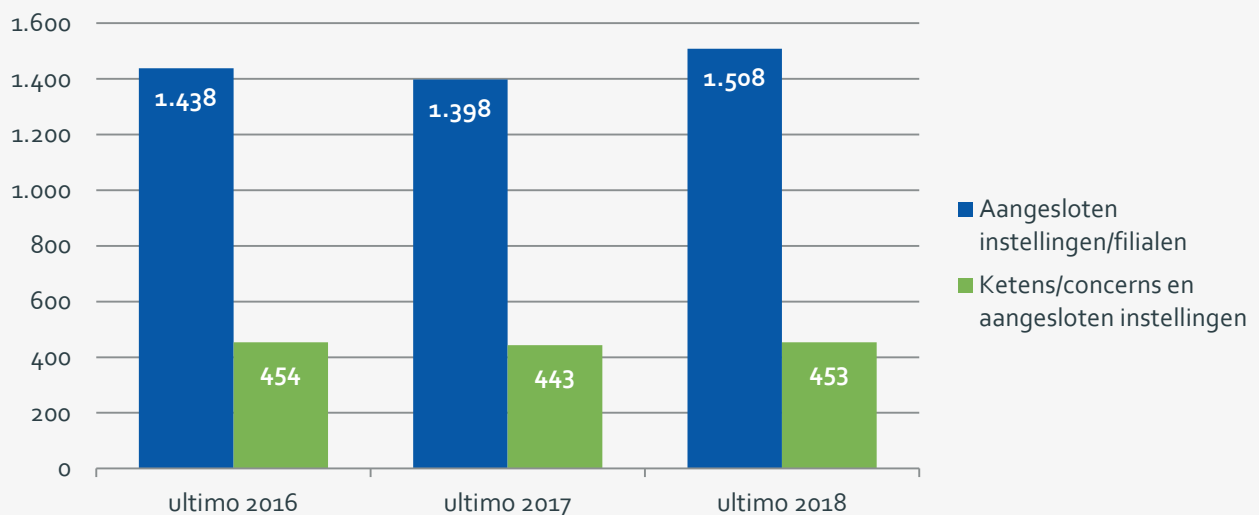
Het saldo van de starters en de stoppers maakt dat het aantal zelfstandige vergunninghouders met 265 terugloopt tot 5.716, een afname van ongeveer 4,5%. Het effectieve aantal vestigingen van waaruit financiële diensten worden geleverd neemt minder snel af: met 145, oftewel ongeveer -2%, tot 7.677. In 2017 was verhoudingsgewijs sprake van vrijwel dezelfde afname (-2,5%). De intermediaire markt krimpt dus nog altijd, maar de krimp is veel geringer dan vaak is voorspeld.

ADVIESKETENS

Kantoren en vestigingen

	ultimo 2016	ultimo 2017	ultimo 2018	verschil 2018-2017	%
Zelfstandige vergunninghouders	6.127	5.981	5.716	-265	-4,4%
Adviesketens/concerns (met aangesloten instellingen)	454	443	453	10	2,3%
Kantoren	6.581	6.424	6.169	-255	-4,0%
Filiale/aangesloten instellingen	1.438	1.398	1.508	110	7,9%
Vestigingen	8.019	7.822	7.677	-145	-1,9%

Ketens/concerns en aangesloten instellingen

Bron: RIFD o.b.v. AFM

Dat het aantal vergunninghouders/kantoren sterker afneemt dan het aantal vestigingen, laat zien dat er sprake is van een verdere schaalvergroting. Dit is enerzijds te verklaren door fusies en overnames, maar anderzijds ook doordat de nodige kantoren activiteiten voortzetten of starten onder de vlag van een adviesketen, bijvoorbeeld die van een franchiseorganisatie.

Het aantal adviesketens, intermediairbedrijven waarbij meerdere instellingen zijn aangesloten, is in 2018 weer iets toegenomen tot 453. Vooral het aantal daarbij aangesloten instellingen neemt toe: +8%. Dit ligt onder meer aan starters, die er steeds vaker voor kiezen om onder de vlag van een ander te starten.

In totaal hebben 149 kantoren zich aangesloten bij een collectieve vergunninghouder. Veel van deze kantoren zijn nieuw in de markt, maar niet allemaal. Er zijn ook bestaande kantoren die hun zelfstandige vergunning hebben opgegeven in ruil voor aansluiting bij een centrale (franchise)organisatie.

TOP-10 GROEI ADVIESKETENS

Een aantal spelers in de markt groeit hard. Zij weten veel kantoren aan zich te binden. Onderstaand overzicht laat de tien ketens zien die in 2018 de meeste nieuwe aansluitingen hebben mogen verwelkomen. Koploper is ROMEO Franchise, met labels als Finzie en HUISMERK, met een plus van 24. Opvallend is de tweede positie voor de Qualiora Groep (+17), met labels als Financieel Zeker en Zorgeloos Wonen.

Niet alle ketens zijn gegroeid doordat kantoren zich erbij hebben aangesloten. Groei wordt ook gerealiseerd door overnames. Bovendien zijn er ketens die wel degelijk (hard) groeien, maar die niet in dit overzicht zijn opgenomen omdat zij niet werken op basis van een collectieve vergunning. Dit is bijvoorbeeld het geval bij soft-franchiseformules, zoals De Hypotheekshop.

Starters als aangesloten instellingen bij een adviesketen

Naam adviesketen/franchisegever	nieuwe aansluitingen
Romeo Franchise	24
Qualiora Groep	17
NBG	8
Jouw Financieel Totaal Advies	8
Franchnet (Van Bruggen Adviesgroep)	7
De Hypothekers Associatie	7
B2Bsure	4
Hypotheekservice	3
Veldsink Advies Holding	3
Overige 51 adviseurs	68
	149

Bron: AFM en RiFD

WERKGELEGENHEID

Werkgelegenheid intermediaire adviesmarkt (ultimo 2018)

	Aantal kantoren	%	Werkgelegenheid	%
1 FTE (incl. eenmanszaken)	4.270	56%	2.533	9%
2 t/m 5 FTE	2.432	32%	7.153	25%
6 t/m 20 FTE	814	11%	7.883	28%
21 - 50 FTE	113	1%	3.582	13%
> 50 FTE	48	1%	7.418	26%
	7.677	100%	28.569	100%

* De totale werkgelegenheid verschilt van vorige analyses omdat nu FTE's in holdings e.d. niet wordt meegenomen.

Bron: KvK

Meer dan de helft van alle financiële dienstverleners betreft bedrijven met slechts één werknemer (FTE). Bezien in het licht van de totale werkgelegenheid in de intermediaire adviesmarkt is deze groep gering van omvang: slechts 9% van het geheel.

Daarentegen bevindt 53% van de werkgelegenheid zich bij kantoren die 2 t/m 5 FTE in dienst hebben of 6 t/m 20 FTE. Slechts één procent van de advieskantoren heeft een personeelsbestand dat de 50 FTE overstijgt. Deze 48 bedrijven zijn goed voor iets meer dan een kwart van de banen in de intermediaire adviesmarkt.

De totale werkgelegenheid bedraagt 28.569 banen. Dit aantal verschilt van eerdere berekeningen door het RiFD, omdat nu puur de werkgelegenheid bij de advies- en bemiddelingsbedrijven wordt weergegeven. Personeel van gelieerde vennootschappen en holdings is niet meegeteld. Het nieuwe cijfer geeft een zuiverder beeld van de adviesmarkt.

VERANTWOORDING

De periodieke marktcijfers die in dit rapport worden gepresenteerd, zijn gebaseerd op officiële gegevens van de Kamers van Koophandel en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Deze cijfers zijn geanalyseerd op basis van onderzoek en marktkennis van het RiFD en Oostdam & Partners, die beiden gespecialiseerd zijn in de financiële adviessector.

De cijfers wijken om die reden af van cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en van andere bronnen, zoals de generieke kredietinformatiebureaus. Het CBS gebruikt namelijk de SBI-codes (Standaard Bedrijfsindeling). Omdat veel adviseurs bij hun bedrijfsstart kiezen voor afwijkende SBI-codes, zoals 'adviesering op het gebied van management en bedrijfsvoering', is deze informatie weinig betrouwbaar.

Het RiFD schoont waar mogelijk de cijfers van (startende) financiële dienstverleners bij de AFM. Zo worden adviseurs die enkel een nieuw AFM-nummer hebben gekregen of alleen hun rechtsvorm hebben gewijzigd, uit de startersoverzichten verwijderd. Ook adviseurs die kort na de start weer zijn gestopt, worden niet meegenomen. Dit geldt eveneens voor bestaande adviseurs die een nieuwe loot aan de stam beginnen, zoals bijvoorbeeld een pensioenbedrijf. Ook zij worden niet aangemerkt als starter; het zijn immers bestaande bedrijven die hun activiteiten uitbreiden.

OVER RIFD

Ratinginstituut Financieel Dienstverleners (RiFD) is een specialist in marktinformatie over en creditratings van alle in Nederland actieve financiële dienstverleners (adviseurs/intermediairs). RiFD beschikt over een uitgebreide database met daarin alle financiële adviseurs van Nederland. Toegang tot deze database kan via een licentie worden verkregen.

www.ratinginstituutfd.nl

OVER OOSTDAM & PARTNERS

Oostdam & Partners staat marktpartijen in de financiële dienstverlening bij in hun strategie, marketing en communicatie. Vanuit het kantoor in Nijmegen adviseert Oostdam & Partners branche- en keurmerkorganisaties, aanbieders die samenwerken met het intermediair én individuele advieskantoren. Strategie en uitvoering gaan daarbij hand in hand.

www.oostdam-partners.nl